

मा. पंतप्रधान यांनी जाहिर केलेले विदर्भ पॅकेज
अमरावती, बुलढाणा, अकोला, वाशिम,
यवतमाळ आणि वर्धा या सहा जिल्ह्यात सूक्ष्म
सिंचन योजना सन २००६-०७ मध्ये
राबविण्यास मान्यता देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंरक्षण, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:-एसडीआय १६०६/प्र क्र १६४/४-अ,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२,
दिनांक - ११ ऑगस्ट, २००६.

- संदर्भ:-१) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक- एसडीआय १६०५/सीआर-११०/४-अ, दि. ३१ मार्च, २००६
२) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक- अंदाज १००६/ प्र.क्र.४४/२-अ, दि. ६ जून, २००६.
३) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक- एसडीआय १६०६/प्र.क्र.१४७/४-अ, दि. २७ जुलै, २००६.
४) केंद्रिय कृषि मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक- ३३२२/२००६/हॉर्टिकल्चर, दि. १४ जुलै, २००६
५) केंद्रिय कृषि मंत्रालय यांचे पत्र क्रमांक ११-७/२००६/ हॉर्टिकल्चर, दि. १ ऑगस्ट, २००६.
६) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्रमांक- सीआरएस १३-०६-०७/सुसिंचो/फलो-६/५६३, दि. ५ ऑगस्ट, २००६

प्रस्तावना-

केंद्र पुरस्कृत ठिबक, तुषार सिंचन योजना सुधारित स्वरूपात सन २००५-०६ पासून राबविण्यास केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने त्यांच्या संदर्भाधीन दि. २५ जानेवारी, २००६ च्या पत्रान्वये मंजूरी दिली असून, सदर योजना दि. १ एप्रिल, २००५ पासून सन २००५-०६ मध्ये राबविण्यास राज्य शासनाची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता संदर्भाधीन दि. ३१ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये देण्यात आली आहे. या योजनेतर्गत आता ५० टक्के अनुदान देय राहणार असून यामध्ये केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण अनुक्रमे ८०:२० असे आहे.

२. केंद्रिय कृषि मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार केंद्र शासनाकडून या योजनेतर्गत प्राप्त होणारा निधी जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन केलेल्या कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा, तथा **आत्मा** या स्वायत्त संस्थेकडे केंद्र शासनाकडून परस्पर जमा करण्यात येणार आहे. संदर्भाधीन दि. २७ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये या योजनांकरिता राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय सूक्ष्म सिंचन समित्यांची स्थापना करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा तथा **आत्मा** या संस्थेस अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

३. मा. पंतप्रधान यांनी दि. १ जुलै, २००६ रोजी विदर्भातील **अमरावती, बुलढाणा, अकोला, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा** या सहा जिल्ह्यांकरिता विदर्भ पॅकेज घोषित केले असून, या पॅकेज अंतर्गत सूक्ष्म सिंचन योजनेचा समावेश आहे. या घोषित केलेल्या कार्यक्रमानुसार व केंद्र शासनाची मान्यता लक्षात घेवून, विदर्भ पॅकेज अंतर्गत सध्या अस्तित्वात असलेली सूक्ष्म सिंचन योजना या सहा जिल्ह्यात सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सुधारित स्वरूपात सन २००५-०६ मध्ये राज्यात राबविण्यास संदर्भाधीन दि. ३१ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. ही योजना फक्त फलोत्पादन पिकांकरिता लागू असून लाभार्थ्यांना ५० टक्के अनुदान देय आहे. यामध्ये केंद्र हिस्सा ८० टक्के व राज्य हिस्सा २० टक्के असा आहे. सन २००५-०६ मध्ये केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजनेकरिता एकूण रु. ६०.०० कोटीच्या कार्यक्रमास मान्यता देण्यात आली असून, केंद्र शासनाने याकरिता वितरित केलेला रु. ४८.०० कोटी निधी संबंधित जिल्ह्यांच्या **आत्मा** या

स्वायत्त संस्थेकडे केंद्र शासनामार्फत परस्पर जमा करण्यात आलेला आहे. तसेच राज्य हिश्याचा रु. १२.०० कोटी निधी देखील संबंधित यंत्रणेला दि. ३१ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये वितरित करण्यात आला आहे. सन २००६-०७ करिता ही योजना राज्यात राबविण्यासाठीचा प्रस्ताव केंद्र शासनाला सादर करण्यात आला असून, केंद्र शासनाची प्रशासकीय वित्तीय मान्यता केंद्र शासनाच्या विचाराधीन आहे.

२. मा. पंतप्रधान यांनी विदर्भातील **अमरावती, बुलढाणा, अकोला, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा** या सहा जिल्ह्यांकरिता विदर्भ पॅकेज जाहिर केले असून, यामध्ये सूक्ष्म सिंचनाकरिता या प्रचलित योजनेनुसार सूक्ष्म सिंचन योजना राबविण्याचे जाहिर केले आहे. संबंधित सहा जिल्ह्यात प्रतिवर्षी एकूण १७८०० हेक्टर क्षेत्र सूक्ष्म सिंचनाखाली आणण्यासाठी रु.२६.०० कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार असून, एकूण तीन वर्षात सुमारे ५३४०० हेक्टर क्षेत्र सूक्ष्म सिंचनाखाली आणावयाचे आहे. मात्र केंद्रिय कृषि मंत्रालयाच्या संदर्भाधीन दि.१४ जुलै, २००६ च्या पत्रान्वये विदर्भ पॅकेज अंतर्गत १६११६हेक्टर क्षेत्राचा कार्यक्रम सूक्ष्म सिंचन योजनेकरिता मंजूर केला असून, केंद्र हिस्सा म्हणून रु. १२१८.३८ लक्ष निधी मंजूर केला आहे. तसेच केंद्रिय कृषि मंत्रालयाच्या संदर्भाधीन दि.१ ऑगस्ट, २००६ च्या पत्रान्वये हा निधी या सहा जिल्ह्यांतील **आत्मा** यंत्रणेला प्रत्यक्षात वितरित करण्यात आला आहे. सदर पत्रात नमूद केलेल्या अटीच्या अधिन राहून सूक्ष्म सिंचन योजना सन २००६-०७ मध्ये या सहा जिल्ह्यात राबविण्यास केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता दिली आहे.

३. केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने संदर्भाधीन दि. १४ जुलै व १ ऑगस्ट, २००६ च्या पत्रान्वये दिलेल्या मान्यतेच्या अधीन राहून सूक्ष्म सिंचन योजना सन २००६-०७ मध्ये **अमरावती, बुलढाणा, अकोला, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा** या सहा जिल्ह्यात राबविण्यास राज्याची प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजना राबविण्यास केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने ८०टक्के केंद्र हिस्सा म्हणून रु. १२१८.३८ लक्ष निधी मंजूर व वितरित केला असून याकरिता राज्य हिश्याचा रु.३०४.५९लक्ष निधी मंजूर करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. अशा प्रकारे सन२००६-०७ मध्ये या सहा जिल्ह्यांकरिता सूक्ष्म सिंचन योजनेचा एकूण रु. १५२२.९७ लाखाचा कार्यक्रम राबविण्यास राज्य शासनाची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.हा कार्यक्रम १६११६ हेक्टर क्षेत्रावर राबविण्यात येईल.

४. केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजनेंतर्गत केंद्र हिश्याचा रु. १२१८.३८ लाख निधी केंद्रिय कृषि मंत्रालयाच्या दि.१ऑगस्ट,२००६ च्या पत्रान्वये या सहा जिल्ह्यांच्या **आत्मा** यंत्रणेकडे प्रत्यक्षात वितरित करण्यात आला आहे. त्याकरिता राज्य हिस्सा रु.३०४.५९ लाख संबंधित जिल्ह्यांना वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. याकरिता होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली मंजूर असलेल्या सन २००६-०७ च्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

मागणी क्रमांक डी- ३

२४०१ पीक संवर्धन

११९ बागायती व भाजीपाला पीके

राज्य योजना

(०३) (०७) तुषार ठिबक जलसिंचन संच उभारणीसाठी अर्थसहाय्य (२४०१ ३२६२)

४३ अर्थसहाय्य

५. वरील खर्च करण्यास संचालक (फलोत्पादन) , कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण संबंधित जिल्ह्याच्या **आत्मा संस्थेला** करण्यास संचालक, (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. केंद्र शासनाच्या सर्व मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून, त्यानुसार या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी या सहा जिल्ह्यात करण्यासाठी आवश्यक मार्गदर्शक सूचना संचालक, (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना तातडीने निर्गमित कराव्यात.

६. विदर्भ पॅकेज अंतर्गत जाहिर केलेल्या वरील कार्यक्रमाचा आढावा मा. पंतप्रधान यांचेमार्फत घेण्यात येणार आहे. हे लक्षात घेवून या योजनेतील अंमलबजावणीचा आढावा संचालक, (फलोत्पादन) कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वेळोवेळी घ्यावा व याबाबतचा मासिक प्रगती अहवाल न चुकता शासनास पुढील महिन्याच्या पाच तारखेपर्यंत सादर करावा.

७. सदर योजना राज्यातील उर्वरित जिल्ह्यात राबविण्याबाबत केंद्र शासनास प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाची मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर त्याबाबतचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

८. हे आदेश वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक- खर्चनि १००६/प्र क्र १/अर्थोपाय, दि. २०एप्रिल, २००६ अन्वये प्रशासकीय विभागाना प्रदान करण्यात आलेला अधिकारानुसार आणि प्रधान सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

९. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००६०८ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(आ. भ. रामटेके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

प्रधान सचिव , जलसंपदा विभाग मंत्रालय ,मुंबई
प्रधान सचिव, (ग्रामविकास) ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय,मुंबई
आयुक्त (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ,पुणे
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्या. मुंबई
सह सचिव, कृषि मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली (पत्राने)
कुलगुरु सर्व कृषि विद्यापीठे
महाव्यवस्थापक संचालक, नाबार्ड, मुंबई
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, राज्य अग्रणी बँका (बँक ऑफ महाराष्ट्र) लोकमंगल, पुणे
संचालक (फलोत्पादन), कृषी आयुक्तालय, पुणे
संचालक, महाराष्ट्र भूजल सर्वेक्षण यंत्रणा, पुणे
तांत्रिक संचालक, राष्ट्रीय माहिती केंद्र, पुणे
सर्व संचालक / सहसंचालक , कृषी आयुक्तालय, पुणे -५
सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा (आत्मा)
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
संशोधन संचालक, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ अकोला,
संशोधन संचालक, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि.अहमदनगर,
संशोधन संचालक, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,
संशोधन संचालक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली.
प्रिन्सीपल इन्व्हेस्टिगेटर, प्रिसिजन-फार्मींग डेव्हलपमेंट सेंटर- म.फु.कृ.वि. राहुरी,
अध्यक्ष, इरिगेशन असोसिएशन ऑफ इंडिया, महाराष्ट्र राज्य,
अध्यक्ष, महाड्रीप, पुणे
व्यवस्थापकीय जिल्हा अग्रणीय बँक व्दारा राज्य अग्रणी बँक (बँक ऑफ महाराष्ट्र) लोकमंगल, पुणे,
राज्यस्तरीय फलोत्पादन पीक उत्पादन संघ/ जिल्हा पीक उत्पादन संघ व्दारा
संचालक,(फलोत्पादन), पुणे,

विभागीय कृषी सहसंचालक (सर्व),
प्रकल्प संचालक, आत्मा तथा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व),
कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
मुख्य वित्त व लेखाधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
महालेखापाल महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर (लेखा परिक्षा / लेखा अनुज्ञेयता),
सर्व विधान मंडळ सदस्य व्दारा विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई,
माहिती जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
नियोजन विभाग / वित्त विभाग / ग्रामविकास विभाग , मंत्रालय , मुंबई ३२,
सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२,
निवड नस्ती.